

О. М. Приходнюк

# Пастирське городище

**ПАСТИРСЬКЕ ГОРОДИЩЕ** — багатoshарове поселення. Знаходиться на обох берегах р. Сухий Ташлик поблизу с. Пастирське Черкаського р-ну Черкаської обл. Площа бл. 25 га. Виявлено шари скіфського (7—3 ст. до н. е.) та ранньосередньовічного (остання чверть 7 — середина 8 ст.) часів. 1898 розпочав розкопки *В. Хвойка*, продовжили у 1930-і, 1940-і, 1990-і рр. *С. Коршенко*, *І. Фабріциус*, [М. Брайчевський](#), *О. Приходнюк*. Досліджено 50 ранньосередньовічних житлових чотирикутних напівземлянок площею 10—20 м<sup>2</sup>, господарські споруди та ями. Розкопано залишки 3-х довгих споруд, в одній із яких виявлено значну кількість обвугленого зерна (просо, ячмінь, сочевиця, горох, коноплі, жито, пшениця, овес). У городищі мешкали високопрофесійні ремісники: ковальська справа представлена кузнею з повним набором ремісничих знарядь, ювелірне ремесло — сотнями знахідок фібул, наручних браслетів, скроневих підвісок та ін., що часто сконцентровані у вигляді скарбів, та набором спеціалізованих інструментів. Також виготовляли високоякісний гончарний посуд із лощеною орнаментованою поверхнею. Мешканці П. г. ранньосередньовічного часу переселилися у Придніпров'я з території Подунав'я. То були нащадки слов'ян, які у 6—7 ст. колонізували Нижнє Подунав'я та північно-східну частину Балканського півострова. З приходом туди болгар 680 р. частина слов'ян вимушено залишила освоєні землі. Яскравим свідченням такого переселення і є П. г. Невдовзі його мешкаці загинули внаслідок погромів степовиків.

## Рекомендована література

1. Хвойка В. В. Городища Среднего Поднепровья // Труды XII Археол. съезда. Т. 1. Москва, 1905;
2. Брайчевський М. Ю. Нові розкопки на Пастирському городищі // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 5. К., 1955;
3. Приходнюк О. М. Пастирське городище. Чц., 2005;
4. Горбаненко С. А., Журавльов О. П., Пашкевич Г. О. Сільське господарство жителів Пастирського городища. К., 2008.

### **Бібліографічний опис:**

Пастирське городище / О. М. Приходнюк// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-890036>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).